

ÚTISETAR HEIM

Fakta

Tað er í heildarætlanini "Fólkaflýting og fólkaøkstur", sum ein arbeiðsbólkur greiddi úr hondum og lat Vinnuáráðnum í apríl í fjør, at tilmælini um samskipan av føroysku og dansku arbeiðsloysisstuðulsskipanunum og ALS-stuðul til lesandi eru við sum ávikavist átak nummar 25 og 26:

Átak 25

At broyta avtaluna millum Føroya landsstýri og Arbejdsministeriet (um samskipan av arbeiðsloysistrygging millum Føroyar og Danmark), so hon viðurkennir rættindi í norðurlandska sáttmálanum hjá arbeiðsleysum at fara í annað Norðurland við rætti til arbeiðsloysisstuðul í upp til tríggjar mánaðir.

• Endamálið er at gera tað lættari hjá útisetum, sum eru í arbeiðsloysisskipanini í Danmark, at koma til Føroya í upp til tríggjar mánaðir at søkja starv við arbeiðsloysisstuðli.

• Málbólkurin er føroyingar búsitandi í Danmark, sum fáa útgjald úr danskum A-kassa.

• Ábyrgdari: Vinnuáráðið.

• Kostnaðarmeting og tíðarætlan: Eingin beinleiðis kostnaður. Arbeiðið kann byrja í 2013, og avtalan verða klár í 2014.

Átak 26

At geva nýútbúnum atgongd til ALS-skipanina

• Endamálið er at gera tað lættari hjá nýútbúnum at flyta til Føroya eftir loknan lestur og at fáa tey, ið hava tikið hægri útbúgving í Føroyum, at verða verandi í landinum.

• Málbólkurin er tey, sum júst eru liðug við hægri útbúgving, annaðhvørt í ella uttan fyri Føroyar.

• Ábyrgdari: Vinnuáráðið saman við ALS.

• Kostnaðarmeting og tíðarætlan: 4,2 milliónir krónur úr ALS-skipanini um árið. At seta í verk í 2015.

Johan Dahl, landsstýrismaður í vinnumálum, hevur góðar vónir um at fáa undirtøku fyri uppskotinum um at loyva lesandi upp í ALS beinanvegin eftir loknan lesnað. – Eg vóni, at tað fer at eydnast at fáa hetta ígjøgnum til ólavsoðu, sigur hann

Johan Dahl vil lata ALS upp fyri útisetum

Stendur tað til landsstýrismannin í vinnumálum, so skal tað bera til hjá nýútbúnum at fáa stuðul úr ALS, meðan tey leita sær eftir arbeiði. Í næstum skulu ALS og danska arbeiðsloysisskipanin eisini samskipast, so til ber at ferðast millum londini at søkja arbeiði uttan at missa arbeiðsloysisstuðulin

Ingolf S. Olsen

Johan Dahl, landsstýrismaður í vinnumálum, ætlar at fylgja tilmælunum í heildarætlanini "Fólkaflýting og fólkaøkstur" um at loyva nýútbúnum føroyingum upp í ALS eftir loknan lestur og at loyva arbeiðsleysum, sum fáa pengar úr ALS, at fara til Danmarkar at leita sær eftir arbeiði uttan samstundis at missa ALS-stuðulin.

- Ja, hatta eru tilmæli, sum eg taki undir við. Tað hevur longu í eina tíð verið arbeið á embætismannastigi við at broyta avtaluna, sum vit hava við Danmark viðvíkjandi arbeiðsloysistrygging, so tað fer at bera til hjá arbeiðsleysum at ferðast millum londini í styttri tíðarskeið at søkja arbeiði og fáa arbeiðsstuðulin við sær ímeðan. Her er talan um eina generella skipan fyri øll, sum fáa pening úr arbeiðsloysisskipanunum í ávikavist Føroyum og Danmark, og ikki bert nýútbúgvir fólk. Arbeiðið við hesum er komið so langt nú, at eg vænti, vit fáa eina nýggja avtalu við danir innan nakrar fáar vikur, sigur Johan Dahl.

Føroyar hava frammanundan avtalur við hini

Norðurlondini um hetta, men ikki við Danmark.

Liðugt til ólavsoðu

Tað verður óiva tyngri hoyggj at draga at fáa hitt tilmælið framt í verki. Tað snýr seg um, at lesandi beinanvegin eftir loknan lestur skulu sleppa upp í ALS og fáa útgjald haðani, meðan tey leita sær eftir arbeiði.

Ivasamt er, hvussu politiska undirtøkan er fyri hesum uppskotinum, og tað er eisini ivasamt, hvat limirnir í ALS-stýrinum siga til uppskotið, ið arbeiðsbólkurin handan heildarætlanina hevur mett at kosta ALS 4,2 milliónir krónur um árið. Hetta eru pengar, sum sambært landsstýrismanninum mugu fáast inn í hækkaðum inngjöldum frá teimum, sum frammanundan gjalda inn í skipanina.

- Hetta er alt nakað, sum vit skulu hyggja upp á saman við stýrinum. Eitt nú mugu vit gera onkrar avmarkingar, tí tað ber ikki til at geva rætt til ALS-stuðul bara tú hevur tikið okkurt skeið, ella hevur verið nakrar mánaðir á háskúla. Men hetta er nakað, sum tað ber til at finna út av. ALS-stýrið skal koma við einum uppskoti, og tað biði

eg eftir í løtuni, men eg vóni, at tað fer at eydnast at fáa hetta ígjøgnum til ólavsoðu, sigur vinnuáráðharrin.

Felags viðgerð

Eyðfinnur Jacobsen, formaður í ALS-stýrinum, sigur, at tilmælið í heildarætlanini ikki er viðgjørt í stýrinum enn. Í stýrinum situr hann millum tveir partar á arbeiðsmarknaðinum – umboð fyri fakfeløg og fyri arbeiðsgevarar á bæði privata og almenna arbeiðsmarknaðinum – og tí er hann varin við at spáa um útlitini.

- Vit eru kunnað um uppskotið, men hava ikki viðgjørt tað. Tað fara vit so smátt í holtur við í næstum, og vit hava avrátt við landsstýrismannin í vinnumálum, at vit skulu viðgera hetta málið saman við Vinnuáráðnum. Annars er hetta eitt mál av fleiri øðrum málum, sum vit arbeiða við, so eg vænti ikki, at nakað uppskot verður klárt at senda til hoyringar fyrr enn einaferð út á várið, sigur Eyðfinnur Jacobsen.

Eyðfinnur Jacobsen, formaður í ALS-stýrinum, torir ikki at siga neyvt, nær arbeiðið at gera eitt uppskot um at loyva lesandi upp í ALS verður liðugt, men hann væntar, at tað verður einaferð út á várið. ALS og Vinnuáráðið skulu arbeiða saman um málið